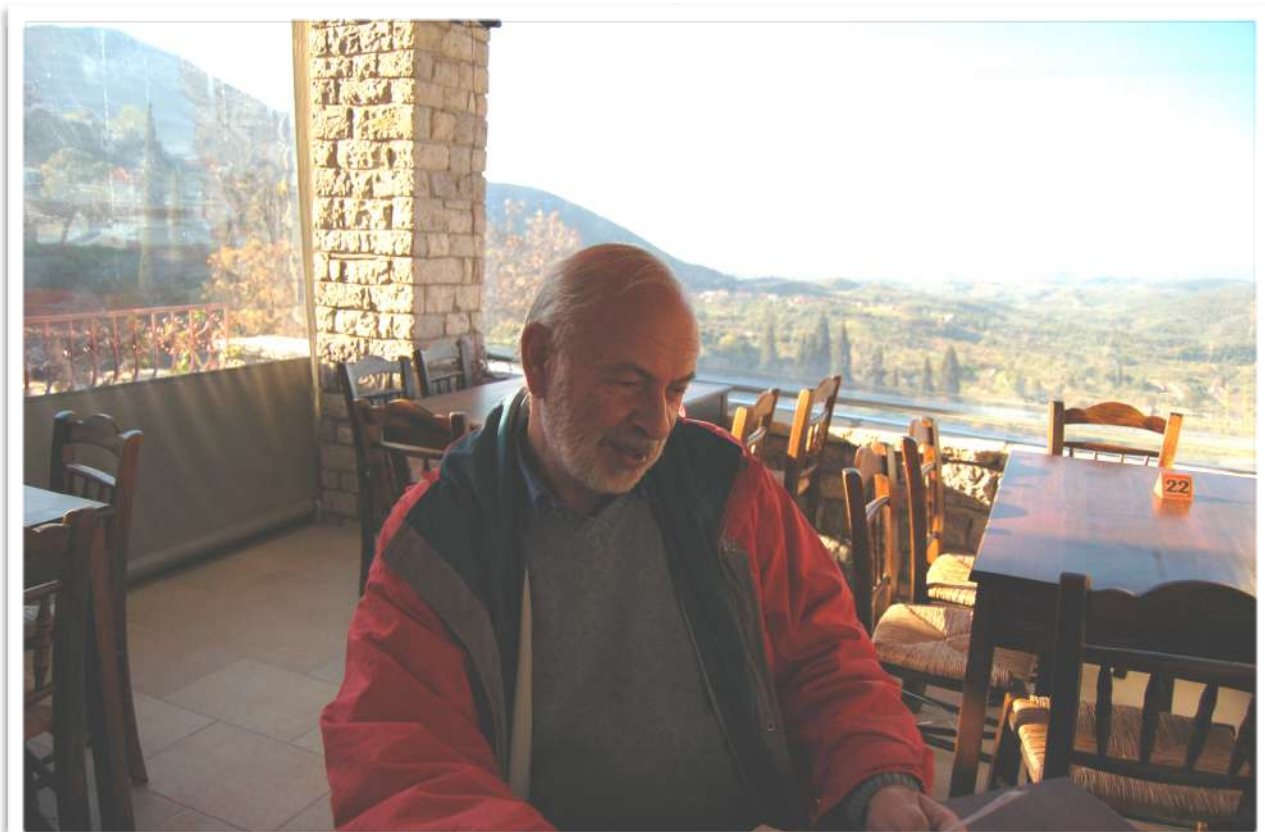

Ο Άγγελος Δεληβορριάς

«Μη θρηνείτε για τον Άγγελο»

Ο Άγγελος Δεληβορριάς στη βεράντα καφενείου στην αρχαία Μεσσήνη.

«**Μ**η θρηνείτε για τον Άδωνη», αυτές οι λέξεις είναι χαραγμένες στην επιτύμβια πλάκα που κοσμεί τον λιτό τάφο του διάσημου Άγγλου αρχαιολόγου Humfry Payne στις Μυκίνες, που άφησε την τελευταία του πνοή το Μάη του '36 σε ηλικία μόλις 34 ετών. «Πολύ είναι αυτό που χάσαμε, μα και αυτό που μένει είναι πολύ» δήλωσε ο Sir John Beazley για τον αδικοχαμένο Άγγλο αρχαιολόγο.

«Μη θρηνείτε για τον Άγγελο», δηλώνω με τη σειρά μου, γιατί το πολύ που μένει δεν είναι μόνο το σημαντικό έργο που άφησε πίσω του ο διάσημος

Έλληνας αρχαιολόγος Άγγελος Δεληβορριάς, είναι που γενιές αρχαιολόγων θα εμπνέονται από αυτόν και θα συνεχίζουν το έργο του. Έτσι αναγεννιέται ο «Άγγελος» της Ελληνικής Αρχαιολογίας, επί σάραντα τόσα χρόνια διευθυντής στο μουσείο Μπενάκη, μουσείο «φυγοκεντρικό», πρωτοπόρο στον κοινωνικό-εκπαιδευτικό του ρόλο με τεράστιο πλούτο και ποικιλία αντικειμένων στις συλλογές του.

«Καλός κ' αγαθός» ο Άγγελος, αιώνια νέος και αγαπησιάρης, δημιουργικός, εκρηκτικός και ευαίσθητος συνάμα, εργασιομανής, γεμάτος πάθος για τη δουλειά του, έγνοια του μόνιμη και οι εργαζό-

Τιβέριος, Δεληβορριάς, Θέμελης, Τσάκος στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης μιλούν για τη Ντόλλυ Γουλανδρή.

μενοι γύρω του. Μεγάλος του πάντα έρωτας η γλυπτική της κλασικής Αθήνας και η γλώσσα του, ο λόγος του ο γραπτός στα επιστημονικά και εκλαϊκευτικά του έργα, πρότυπό του η ελκυστική γραφή της Σέμνης αλλά και «η βασανισμένη» ως την τελευταία λέξη διατύπωση του Χρήστου Καρούζου.

Οι απόψεις της γενιάς τού '30 για την αξία του νεοελληνικού πολιτισμού και της σύγχρονης δημιουργίας βρήκαν συνεχιστές με επιμονή, πίστη και αγωνιστικότητα, που έκαναν πράξη το όραμά τους, με κύριο εκπρόσωπο εσένα Άγγελε. Στο Μουσείο Μπενάκη γίνεται πράξη το προσωπικό σου όραμά για την Ελληνικότητα και την ισότιμη αντιμετώπιση του αρχαίου και του πιο πρόσφατου παρελθόντος, για τη συνέχεια και τη συνοχή του ελληνικού πολιτισμού. Τα εκθέματά σου δεν αποτελούν αντικείμενα αισθητικού αποκλειστικά ενδιαφέροντος, δεν περιγράφονται ως «ποιήματα σε μάρμαρο», αντιμετωπίζονται ως τέχνηρα με ανθρωπολογικό ενδιαφέρον, φορείς πολύτιμων πληροφοριών. Ήσουν πρωτοπόρος στα ανοίγματα στο ευρύ κοινό, στις περιοδικές εκθέσεις και τις εκθέσεις εξωτερικού, στα συνέδρια, τις εκδόσεις, τα κυλικάκια, τα εστιατόρια, τα πωλητήρια. Οι αρχαιολόγοι του σήμερα, ακολουθώντας το παράδειγμά σου,

Άγγελε, δεν είναι πια μονόπλευροι κλασικιστές, έχουν διευρύνει τον ορίζοντά τους στην εκτίμηση των μνημείων, κινητών και ακίνητων, όλων των εποχών.

Σε συνάντησα στο πρώτο έτος των σπουδών μας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, λίγο πριν αναχωρήσεις για συνέχιση των σπουδών σου στην Αθήνα. Μαζί διεκδικήσαμε το διδακτορικό στη Γερμανία, εσύ στην Τυβίγγη, εγώ στο Μόναχο. Παραμείναμε φίλοι στενοί ως τη στιγμή που αποφάσισες ξαφνικά και απροειδοποίητα να απομακρυνθείς για πάντα από τον μάταιο τούτο κόσμο και να μας αφήσεις μόνους να ζούμε ακόμα μέσα στο χάος και τη βαρβαρότητα.

Θέλω να σε θυμάμαι, Άγγελε, νονό στα βαφτίσια του Δημήτρη μου. Αναπολώ κάτι βουτιές στη θάλασσα και τις κουβέντες μας ξάπλα στην άμμο του Σχοινιά, με τις θεόρατες κουκουναριές να μας σκιάζουν από πάνω.

Πέτρος Θέμελης

*Διευθυντής Ανασκαφών Αρχαίας Μεσσήνης
τ. Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας*